

Az 1882. év húsvétján eltűnt tiszai cseléd lány, Solymosi Eszter halálában vált hősnővé – alakja torz szimbólummá, neve az antiszemita mozgalom jelszavává lett. Solymosi Eszternek vérének a zsidók, és húsvéti pászkaikba keverték – röppent fel a képtelen középkori babonákat felelevenítő vád. Krúdynak az eszlári vérvádról s a „nagy perről” szóló, máig kiadatlan regénye nemcsak az 1880-as évek dühödt és ostoba antiszemitizmusát jeleníti meg, hanem az önmagát túlélő 19. század hervadását, a hajdani „dicső eszmék” elszürkülését, a táblabírák világának porba hullását is. A „boldog békeidők” korát, amelyben a magyar vidék provinciális kedélyessége mögül groteszk démonikuság sejlik elő: omladozó kúriákban hamis ügyek kótyagos fejű lovagjai, kifordult lelketű Don Quijoték tanyáznak, a csendbiztosok vadszőlős házaiban az ugrásra kész erőszak lapul, a kvaterkázó úri társaságokban fojtott hisztéria lappang...